

**ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ,
СПОРТУ ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ**

ПРОТОКОЛ № 4

**Засідання студентського наукового гуртка
“Актуальні проблеми сучасної медіатворчості”
кафедри соціальних комунікацій, словесності та культури
від 17 грудня 2025 року**

Присутні:

керівник наукового гуртка Гиріна Т., д-р наук із соц. комунікацій, проф., завідувачка кафедри соціальних комунікацій, словесності та культури Державного податкового університету; викладачі кафедри соціальних комунікацій, словесності та культури канд. пед. наук, доцент Калита О., канд. філол. наук, доцент Науменко Л., канд. наук із соц. комунікацій, доцент Трегуб А.

Староста наукового гуртка Романів І., здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОПП “Журналістика і зв’язки з громадськістю”,

члени наукового гуртка: Борисенко О., Вершигора А., Дадіверіна-Перехрестюк Є., Забара С., Злочовська І., Кейдун А., Козаченко В., Кругляк О., Лемешко Є., Любач К., Маїрко Д., Маслаков Я., Мороко Д., Нечай С. Паюл Н., Родіонов В., Рось В., Ряботинська К., Свистак В., Стаценко В., Тіліженко Ю., Туманова І., Черепніна Є, Шлагін В.

Порядок денний:

1. Особливості бізнес-журналістики: від цифр до історій.
2. Перспективи економічної журналістики в Україні.
3. Цифрова грамотність як компетенція медіапрофесіонала.
4. Генеративний ШІ в медіа: технологічні, правові та етичні аспекти.
5. Різне.

1. Особливості бізнес-журналістики: від цифр до історій.

СЛУХАЛИ:

Т. Гиріну, яка розпочала засідання з ґрунтовного аналізу специфіки бізнес-журналістики як складного синтетичного жанру, що вимагає від автора високого рівня аналітичної культури. Керівник наголосила, що головним викликом для медійника є перетворення сухого масиву фінансових даних, статистичних звітів та біржових показників на зрозумілу, захопливу та суспільно значиму історію. Доповідач підкреслила, що «бізнес-сторітелінг» сьогодні стає ключовим інструментом залучення аудиторії, оскільки сучасний споживач інформації прагне розуміти не лише те, «що сталося» на ринку, а й «чому це важливо» для його особистого добробуту чи стратегії розвитку країни. Т. Гиріна детально зупинилася на інструментах візуалізації даних, пояснюючи, що інфографіка,

інтерактивні карти та діаграми є не просто декором, а повноцінними елементами розповіді, які допомагають структурувати складні економічні процеси. Важливим аспектом виступу стала тема перевірки джерел у фінансовому секторі: керівник зазначила, що репутація бізнес-журналіста будується на точності інтерпретації цифр, тому критичне ставлення до будь-якої звітності є професійним аксіоматичним стандартом. Крім того, було проаналізовано еволюцію жанру: від суто фактологічних новин до аналітичних матеріалів із глибоким контекстом. Доповідач наголосила, що якісна бізнес-журналістика повинна балансувати між інтересами бізнес-спільноти та потребами суспільства в прозорій інформації. На завершення Т. Гіріна акцентувала на важливості постійного професійного розвитку медійників у сфері економічних знань, оскільки без розуміння фундаментальних ринкових законів неможливо якісно висвітлювати бізнес-процеси, що динамічно змінюються в сучасних умовах.

ВИСТУПИЛИ:

О. Борисенко, яка зазначила, що вміння «олюднити» цифри є справжнім мистецтвом, і запропонувала розглянути можливість створення серії матеріалів про малий та середній бізнес, де успіхи підприємців є цікавішими за сухі звіти.

Є. Дадівєріна-Перехрестюк підтримала тезу про важливість візуалізації, додавши, що читачі частіше взаємодіють з контентом, який містить чіткі графічні пояснення складних економічних термінів.

УХВАЛИЛИ:

Розпочати підготовку авторських матеріалів у жанрі економічного сторітелінгу для публікації на медіаресурсах університету.

2. Перспективи економічної журналістики в Україні.

СЛУХАЛИ:

канд. пед. наук, доцента Калитау О., яка проаналізувала поточний стан та стратегічні вектори розвитку української економічної журналістики, що опинилася в епіцентрі глобальних трансформацій. Олена Петрівна зауважила, що в умовах воєнного часу та післявоєнної відбудови роль медіа як модераторів економічних дискусій критично зростає. Доповідач наголосила, що журналістика стає не просто інформаційним посередником, а активним учасником економічних процесів, допомагаючи формувати інвестиційний клімат та довіру до державних інституцій. О.Калита детально розглянула проблему «інформаційної асиметрії» та те, як професійна медіадіяльність може мінімізувати її вплив на суспільну свідомість. Особливу увагу було приділено перспективі розвитку нішевих видань, які спеціалізуються на висвітленні конкретних галузей: енергетики, агросектору, ІТ-технологій та фінансових ринків. Викладачка підкреслила, що майбутнє галузі лежить у площині міждисциплінарності – коли журналіст одночасно є аналітиком, маркетологом та експертом у певному сегменті економіки. Доповідач також торкнулася питання відкритості даних (Open Data) та важливості імплементації міжнародних стандартів прозорості у професійну практику українських медійників. Під час

виступу було наголошено на тому, що запит суспільства на якісну економічну аналітику лише зростатиме, тому університетська освіта має адаптуватися до цих вимог через практичні кейси. Т. Гиріна закликала здобувачів вивчати світовий досвід, зокрема методику підготовки матеріалів провідних фінансових медіа, щоб адаптувати ці підходи до українських реалій. Ключовим меседжем виступу стала думка про те, що економічна журналістика в Україні має вийти на рівень «стратегічної комунікації», яка сприятиме не лише інформуванню громадян, а й консолідації зусиль для сталого розвитку національної економіки в майбутньому.

ВИСТУПИЛИ:

І. Туманова, яка звернула увагу на потребу в більшій кількості аналітичних матеріалів про відбудову регіональних економік, що мають стати точками росту після завершення війни.

С. Охота висловила впевненість, що розвиток економічної журналістики в Україні неможливий без глибокої інтеграції з міжнародними медіаринками та обміну досвідом.

УХВАЛИЛИ:

Організувати серію зустрічей з медіаекспертами економічного спрямування для обміну досвідом та обговорення перспектив розвитку ринку.

3. Цифрова грамотність як компетенція медіапрофесіонала.

СЛУХАЛИ:

Т. Гиріну, яка виступила з темою цифрової грамотності, наголосивши, що в сучасних умовах цей набір навичок перестає бути лише доповненням до професії, стаючи її фундаментом. Керівник підкреслила, що медіапрофесіонал ХХІ століття повинен володіти широким спектром інструментів: від базового програмування та роботи з базами даних до розуміння алгоритмів соціальних мереж та навичок кібербезпеки. Доповідач детально проаналізувала феномен «цифрового сліду» і пояснила, як важливо для журналіста вміти захищати власну інформаційну приватність, а також безпечно оперувати конфіденційними даними під час журналістських розслідувань. Т. Гиріна наголосила, що цифрова грамотність також охоплює вміння працювати з Big Data, де якісний аналіз дозволяє виявляти приховані взаємозв'язки та будувати обґрунтовані прогнози. Важливим аспектом стало обговорення навичок медіагігієни: як відрізнити правду від маніпуляцій, як розпізнати дідфейки та не стати розповсюджувачем дезінформації. Доповідач закликала присутніх опановувати професійне ПЗ для обробки мультимедійного контенту, оскільки володіння лише текстом сьогодні недостатньо для конкурентоздатності на ринку праці. Т. Гиріна зазначила, що цифрова грамотність також передбачає здатність до швидкого навчання (lifelong learning), адже технологічний стек медіаіндустрії оновлюється ледь не щомісяця. Керівник переконана, що професіонал має бути «цифровим амбідекстром», який однаково ефективно працює як з класичними джерелами інформації, так і з інноваційними онлайн-платформами. Завершуючи виступ, доповідь було

спрямовано на те, що цифрова грамотність — це не стільки вміння натискати кнопки в програмах, скільки здатність стратегічно мислити в цифровому середовищі, розуміти логіку функціонування інформаційних потоків та ефективно використовувати технології для реалізації творчих ідей.

ВИСТУПИЛИ:

К. Ряботинська, яка підкреслила критичну важливість кібербезпеки для журналістів, які працюють у гарячих точках або проводять розслідування щодо корупційних схем.

С. Забара доповнив, що володіння інструментами автоматизації дозволяє суттєво зекономити час на рутинних завданнях, вивільняючи його для глибокої аналітики.

УХВАЛИЛИ:

Провести внутрішній воркшоп серед членів гуртка з опанування сучасних цифрових інструментів для аналізу відкритих даних.

4. Генеративний ШІ в медіа: технологічні, правові та етичні аспекти.

СЛУХАЛИ:

Охоту С., яка проаналізувала вибуховий розвиток технологій генеративного штучного інтелекту та їхню глибоку інтеграцію в роботу медіаорганізацій. Керівник гуртка наголосила, що ми спостерігаємо зміну парадигми медіавиробництва: від створення контенту людиною до створення його за допомогою алгоритмів, що породжує нові виклики. Технологічний аспект виступу зосередився на можливостях LLM-моделей та генераторів зображень, які здатні за лічені секунди генерувати тексти, переклади чи графіку, що суттєво змінює швидкість роботи редакцій. Однак Софія застерегла від надмірного захоплення автоматизацією, оскільки правові аспекти використання ШІ залишаються в «сірій зоні»: хто є автором контенту? чи порушуються авторські права під час навчання моделей на існуючих публікаціях? Доповідач детально висвітлила ці питання, підкресливши потребу в розробці нових етичних кодексів журналістської діяльності, які б чітко визначали, де закінчується допомога ШІ і починається фальсифікація. Етичний вимір включає також ризики «галюцинацій» ШІ, коли алгоритм впевнено генерує вигадані факти, що дискредитує медіа в очах аудиторії. С.Охота зазначила, що головним завданням журналіста майбутнього стає роль «верифікатора» та «редактора» контенту, створеного машиною. Було наголошено, що етичність використання ШІ має базуватися на принципах прозорості: читач повинен знати, чи була участь алгоритмів у підготовці матеріалу. Доповідач закликала не боятися технологій, а опановувати їх як інструменти, водночас зберігаючи критичний підхід до результатів роботи штучного інтелекту. Здобувачка підсумувала, що ШІ не замінить журналіста, але журналіст, який вміє ефективно використовувати ШІ, отримає значну перевагу над тими, хто ігнорує ці зміни. Обговорення було спрямоване на вироблення правил безпечної роботи з такими інструментами, щоб мінімізувати репутаційні ризики для медіа та підтримувати найвищі

стандарти якості інформаційного продукту.

ВИСТУПИЛИ:

В. Родіонов, який зазначив, що вже зараз використовує ІІІ для структурування великих обсягів інтерв'ю, але завжди перевіряє кожен факт, оскільки машина часто помиляється в датах та іменах.

В. Шлагін висловив думку, що в найближчому майбутньому етичне маркування контенту («створено за допомогою ІІІ») стане стандартом індустрії, схожим на маркування продуктів харчування.

УХВАЛИЛИ:

Сформулювати внутрішні рекомендації гуртка щодо етичного використання генеративного ІІІ при підготовці студентських наукових та медійних матеріалів.

5. Різне: Анонсування міжнародної науково-практичної конференції на січень 2026 року.

СЛУХАЛИ:

І. Романів, старосту гуртка, яка поінформувала присутніх про можливість участі у ювілейній, XX Міжнародній науково-практичній конференції «Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору». Доповідач зазначила, що захід триватиме протягом року (початок — 19 грудня 2025 р., завершення — 18 грудня 2026 р.), проте найближчі етапи роботи заплановані на січень 2026 року. Конференція організована ТОВ «Східно-Європейський інститут психології» (м. Київ) і є майданчиком для аналізу процесів інтенсивної інтеграції української вищої школи до європейського та світового освітнього простору. Тематика заходу охоплює питання Болонського процесу, інновацій в освіті та викликів євроінтеграції.

УХВАЛИЛИ:

Взяти до відома інформацію про проведення ювілейної міжнародної конференції.

Рекомендувати членам гуртка, які цікавляться питаннями модернізації вищої освіти та комунікаційними аспектами в освітній сфері, підготувати тези доповідей для участі в роботі конференції протягом 2026 року.

Науковий керівник

Староста гуртка

Тетяна ГИРІНА

Ірина РОМАНІВ